

Bedrijfsvoering & Ondersteuning

Griffie ER Bonaire	
Ingek.:	NOV 01 2017
Volgnummer:	
Griffier:	Uitv.:

Aan:
Leden van de Eilandsraad van het
openbaar lichaam Bonaire.

Uw brief van:
Ons nummer: 2017011179
Datum: 01 NOV 2017
Betreft: Aanbieding Ontwerpbegroting
2018

Geachte Leden,

Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire biedt u hierbij de ontwerpbegroting 2018 en het meerjarenperspectief 2019 - 2021 ter behandeling en vaststelling aan.

De ontwerp begroting is opgesteld conform de nieuwe wettelijke vigerende regels voor de begroting- en verantwoordingsdocumenten van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BBV BES: Staatsblad 2011 nummer 268).

Uitgangspunten voor het opstellen van de ontwerpbegroting 2018 zijn de realisatiecijfers van boekjaar 2017 tot en met juli 2017, inclusief de 3de begrotingswijziging, alsmede de realisatiecijfers van boekjaren 2015 en 2016.

De ontwerp begroting 2018 bestaat uit twee boekdelen, een beleids,- en beheersdeel waarin de jaarrekening 2016 en het meerjarenperspectief 2019 - 2021 zijn verwerkt.

Het beleidsdeel bestaat uit Beleidsplannen per functie. Per functie wordt een beeld gegeven "Wat wil het openbaar lichaam voor het dienstjaar 2018 bereiken?", "Wat gaan we daar voor doen?" en "Wat mag het kosten?".

De paragrafen bij de begroting geven een dwarsdoorsnede van de begroting en zijn daarmee een belangrijke aanvulling op de informatie over de financiële positie. In de ontwerpbegroting 2017 worden u de volgende paragrafen aangeboden; Lokale heffingen, Weerstandsvermogen, Onderhoud Kapitaalgoederen, Bedrijfsvoering, Deelnemingen, Grondbeleid en Collectieve sector.

Naast de beleidsplannen en paragrafen worden de door BBV BES voorgeschreven staten B, C, D, G, H en overzichten Voorgenomen investeringen en Overzicht van incidentele baten en lasten aangeboden.

Correspondentieadres

Kaya Grandi 51 | Kralendijk, Bonaire C.N.
Tel. (+599) 717-5330 | Fax. (+599) 717-8416
www.bonairegov.com

Verzoeken bij beantwoording van deze brief datum, nummer en onderwerp te vermelden

Bedrijfsvoering & Ondersteuning

Gemeente ER Bonaire	
Ingek.:	NOV 01 2017
Volgnummer:	2017011181
Griffier:	Uitv.:

Aan:
Leden van de Eilandsraad van het
openbaar lichaam Bonaire.

Uw brief van:
Ons nummer: 2017011179
Datum: 01 NOV 2017
Betreft: Aanbieding Ontwerpbegroting
2018

Geachte Leden,

Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire biedt u hierbij de ontwerpbegroting 2018 en het meerjarenperspectief 2019 - 2021 ter behandeling en vaststelling aan.

De ontwerp begroting is opgesteld conform de nieuwe wettelijke vigerende regels voor de begroting- en verantwoordingsdocumenten van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BBV BES: Staatsblad 2011 nummer 268).

Uitgangspunten voor het opstellen van de ontwerpbegroting 2018 zijn de realisatiecijfers van boekjaar 2017 tot en met juli 2017, inclusief de 3de begrotingswijziging, alsmede de realisatiecijfers van boekjaren 2015 en 2016.

De ontwerp begroting 2018 bestaat uit twee boekdelen, een beleids,- en beheersdeel waarin de jaarrekening 2016 en het meerjarenperspectief 2019 - 2021 zijn verwerkt.

Het beleidsdeel bestaat uit Beleidsplannen per functie. Per functie wordt een beeld gegeven "Wat wil het openbaar lichaam voor het dienstjaar 2018 bereiken?", "Wat gaan we daar voor doen?" en "Wat mag het kosten?".

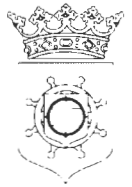
De paragrafen bij de begroting geven een dwarsdoorsnede van de begroting en zijn daarmee een belangrijke aanvulling op de informatie over de financiële positie. In de ontwerpbegroting 2017 worden u de volgende paragrafen aangeboden; Lokale heffingen, Weerstandsvermogen, Onderhoud Kapitaalgoederen, Bedrijfsvoering, Deelnemingen, Grondbeleid en Collectieve sector.

Naast de beleidsplannen en paragrafen worden de door BBV BES voorgeschreven staten B, C, D, G, H en overzichten Voorgenomen investeringen en Overzicht van incidentele baten en lasten aangeboden.

Correspondentieadres

Kaya Grandi 51 | Kralendijk, Bonaire C.N.
Tel. (+599) 717-5330 | Fax. (+599) 717-8416
www.bonairegov.com

Verzoeken bij beantwoording van deze brief datum, nummer en onderwerp te vermelden

De raad stelt het boekwerk Beleidsbegroting vast. De begroting 2018 wordt op functies vastgesteld. Dit voldoet aan de eisen van de vastgestelde eilandverordening Financieel Beheer Bonaire.

Het boekwerk Beheersdeel is een financiële vertaling en uitwerking van de beleidsbegroting per sub-functie. Dit document dient geen onderdeel te maken van uw besluitvormingen, maar wordt u aangeboden ter inzage. Hierin kunt u naar behoefte aanvullende informatie vinden.

De Kapitaaldienst sluit met een overschot van \$ 154.611. De investeringen en de aflossingen van de renteloze lening tbv onderwijshuisvesting en FAO BES (het in verleden beschikbaar gestelde doelsaldo door BZK) worden door de vrijgekomen middelen op de Kapitaaldienst gedekt.

Aangezien het OLB nog “slechts” kan beschikken over de onderkant van de bandbreedte was een verregaande versobering noodzakelijk om tot een sluitend geheel te komen. De consequenties daarvan zijn overal zichtbaar en de ingrepen leiden ertoe dat het dienstverleningsniveau ook op een absoluut minimum blijft.

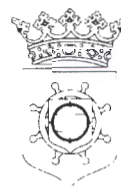
Om tot een sluitende begroting te komen hebben wij verschillende exercities gedaan met nadruk op personeelsbegroting stelposten met name centrale vacature ruimte, inhuur consultants, subsidies, investeringen en onderhoud van infrastructuur en overheidsgebouwen.

Vandaar dat het bestuurscollege de eilandsraad officieel uitstel heeft gevraagd. Dit is gecommuniceerd middels brief 21 augustus 2017 nummer 2016007802.

Conform Afdeling 2 De begroting en de jaarrekening van Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Staatsblad 2010 nummer 365) wordt de raad uiterlijk 1 september een begroting aangeboden waarin het bestuurscollege dient aan te geven op welke wijze rekening is gehouden met de bevindingen van het College financieel toezicht.

Afdeling Financiën heeft de ontwerpbegroting op 17 oktober jl. aan het Cft aangeboden. Op 23 en 25 oktober heeft het Cft enkele vragen gesteld met betrekking tot personeelskosten. Afdeling Financiën heeft op 26 oktober op de vragen van het CFT gereageerd. Met het secretariaat van het Cft is op 30 oktober jl. overeengekomen dat vooralsnog geen aanpassingen nodig zijn en dat de ontwerp begroting officieel kan worden aangeboden. Het positief adviesbrief van het Cft is op 31 oktober 2017 ontvangen.

Conform artikel 18 lid 1 en 2 beraadslaagt de raad niet eerder dan twee weken na de openbare kennisgeving over de ontwerpbegroting. Het is ons streven om de begroting deze week ter inzage te bieden. De ontwerp begroting is oproepbaar via www.bonairegov.com.

Over amendering van de ontwerpbegroting wordt geen besluit genomen dan nadat het College van financieel toezicht in gelegenheid is gesteld om advies hierover te geven. Het College zal binnen 3 dagen na ontvangst een advies uitbrengen.

Het bestuurscollege zendt conform artikel 19 lid 4 de door de eilandsraad vastgestelde begroting 2017 binnen twee weken na de vaststelling maar in ieder geval vòòr 15 november aan de Minister van Binnenlandse Zaken door tussenkomst van het College financieel toezicht.

Aan de fracties zal, in afwachting van de hardcopy van de boekwerken, een digitale versie van de ontwerpbegroting ter beschikking worden gesteld. De boekwerken liggen nu bij de drukker.

Wij hopen u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire,
de gezaghebber, de eilandsecretaris, *md,*

Bijlage: Adviesbrief CFT nummer 201700247
Digitale versie – Beleidsdeel 2018
Digitale versie – Beheersdeel 2018

C.C: Gedeputeerde van Financiën en afdeling Financiën

**DE EILANDSRAAD VAN HET
OPENBAAR LICHAAM BONAIRE**

Eilandsverordening tot vaststelling
van de begroting van het Openbaar Lichaam Bonaire
voor het dienstjaar 2018.

2017

AANBIEDING

No. 1

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE

Het bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Bonaire biedt de eilandsraad aan, een ontwerp-eilandsverordening, tot voorlopige vaststelling van de begroting van het Openbaar Lichaam Bonaire voor het dienstjaar 2018.

Kralendijk, 01 NOV 2017

Het bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Bonaire,
de gezaghebber,

de eilandsecretaris, *und,*

RAnthony

**EILANDSRAAD VAN HET
OPENBAAR LICHAAM BONAIRE**

Eilandsverordening tot vaststelling
van de begroting van het Openbaar Lichaam Bonaire
voor het dienstjaar 2018.

2017

ONTWERP

No. 2

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE:

Overwegende:

dat het in verband met de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba wenselijk is de begroting van het Openbaar Lichaam Bonaire voor het dienstjaar 2018 voorlopig vast te stellen;

Gelet op:

Hoofdstuk 3 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (FINBES)

HEEFT BESLOTEN:

vast te stellen de navolgende eilandverordening:

Artikel I

De voorlopige begroting van het Openbaar Lichaam Bonaire voor het dienstjaar 2018 wordt vastgesteld conform de in boekvorm uitgegeven begroting voor het dienstjaar 2018.

Artikel II

Deze eilandsverordening treedt in werking met ingang van de dag na die van haar afkondiging.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de eilandsraad van het Openbaar Lichaam Bonaire van

de voorzitter,

de eilandsgriffier,

**EILANDSRAAD VAN HET
OPENBAAR LICHAAM BONAIRE**

Eilandsverordening tot vaststelling
van de begroting van het Openbaar Lichaam Bonaire
voor het dienstjaar 2018.

2017

ONTWERP

No. 2

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE:

Overwegende:

dat het in verband met de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba wenselijk is de begroting van het Openbaar Lichaam Bonaire voor het dienstjaar 2018 voorlopig vast te stellen;

Gelet op:

Hoofdstuk 3 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (FINBES)

HEEFT BESLOTEN:

vast te stellen de navolgende eilandverordening:

Artikel I

De voorlopige begroting van het Openbaar Lichaam Bonaire voor het dienstjaar 2018 wordt vastgesteld conform de in boekvorm uitgegeven begroting voor het dienstjaar 2018.

Artikel II

Deze eilandsverordening treedt in werking met ingang van de dag na die van haar afkondiging.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de eilandsraad van het Openbaar Lichaam Bonaire van

de voorzitter,

de eilandsgriffier,

**EILANDSRAAD VAN HET
OPENBAAR LICHAAM BONAIRE**

Eilandsverordening tot vaststelling
van de begroting van het Openbaar Lichaam Bonaire
voor het dienstjaar 2018

2016

MEMORIE VAN TOELICHTING

No. 3

DE EILANDSRAAD VAN HET OPENBAAR LICHAAM BONAIRE:

Conform de wettelijke regelingen in het kader van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (FINBES) dient de ontwerpbegroting bij het College Financieel Toezicht (CFT) te worden ingediend alvorens officieel aan de Eilandsraad te worden aangeboden.

De begroting 2018 is gemaakt op basis van de begroting 2017 inclusief de derde begrotingswijziging, rekening houdend met de werkelijke cijfers van 2014, 2015 en 2016.

Algemeen

- Het Openbaar lichaam Bonaire presenteert een sluitend ontwerpbegroting 2018 op de Gewone dienst en op de Kapitaaldienst een overschot van \$ 154.611. De lasten en baten bedragen op de Gewone dienst 46.4 mln waarvan 1.5 mln aan Bijzondere Uitkering.

Gewone dienst

- In totaal bedraagt de begroting aan de lasten en batenkant \$ 46.364.302;
- De lasten zijn in grote lijnen als volgt:
  - 0,2 mln stelposten (onvoorzien),
  - 21,0 mln salarissen,
  - 1,6 mln personeel van derden,
  - 1,1 mln aan energie,
  - 0,6 mln aan duurzame goederen (zie ook Kapitaaldienst)
  - 11,1 mln overige goederen en diensten,
  - 0,01 mln aan belastingen
  - 9,3,5 mln subsidie/inkomenoverdrachten en
  - 1,2 mln aan renteloze leningen;
- De baten bestaan uit ;
  - 0,5 mln aan dividend,
  - 2,5 mln aan huren en pachten,
  - 5,7 mln aan Overige goederen en diensten (leges en retributies)
  - 8,7 mln aan belastingopbrengsten en

28,9 mln aan overdrachten van het Rijk w.o. 27,3 mln aan vrije uitkering. Eigen inkomsten van het OLB bedragen 17,4 mln.

Kapitaaldienst

- In 2018 is het openbaar lichaam Bonaire voornemens om 0,3 mln te investeren in automatisering; 0.3 mln in aanleggen van een zwembad en 0.04 mln in het aanschaffen van camera's in het kader van beveiliging van Haven.
- Voor de aflossing van de renteloze lening onderwijs huisvesting en de aflossing in verband met het terugbetalen aan BZK van in het verleden beschikbaar gestelde doelsaldo wordt een totaal bedrag van 1,2 mln gereserveerd;
- De vrijgekomen middelen (afschrijvingen) bedragen 2,0 mln.
- De kapitaaldienst heeft een overschot van \$ 154.611.

Verdeeldienst

De verdeeldienst Facilitaire Zaken bedraagt voor het dienstjaar 2018 \$ 1.638.861. Verder wordt in 2018 rekening gehouden met de kostenplaatsen Vervoermiddelen (\$ 177.800) en Huisvesting (\$ 3.379.999).

Staat B (Staat van salarissen en sociale lasten)

- De personeelsbegroting w.o. voormalig personeel en stelposten bedraagt in totaal \$ 20.987.719. De door het bestuurscollege goedgekeurde vacatures voor het dienstjaar 2018 zijn functioneel verwerkt.

Staat C (Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven)

- De totale rente en afschrijvingskosten (staat C) bedraagt in 2018 \$. 1.989.874. Dit bedrag is functioneel verwerkt onder de kostensoort 61000 Rente- en afschrijvingskosten.

Staat G (Staat van inkomensoverdrachten)

- In 2018 zal het Openbaar Lichaam Bonaire een totaal bedrag van \$. 9.335.111 miljoen ter beschikking stellen aan o.a. gesubsidieerde instellingen;

Staat D (Staat van reserves en voorzieningen)

- In 2018 wordt rekening gehouden met een totaal bedrag van \$ 31,0 mln (saldo einde van het dienstjaar).

Verder is in de ontwerpbegroting 2018 een overzicht van voorgenomen investeringen voor een bedrag van \$ 640.000 en een overzicht van incidentele baten en lasten voor een totaal bedrag van \$ 122.592 en \$ 510.000 opgenomen. Er is rekening gehouden met 1,5 mln aan Bijzondere uitkeringen.

Het bestuurscollege van het Openbaar Lichaam Bonaire,

de gezaghebber,

de eilandsecretaris, *md,*

